

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 27 ΜΑΪΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

A. *Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:*

Cum omnes recentem esse dixissent, «Atqui ante tertium diem» inquit «scitote decerptam esse Carthagine. Tam prope a muris habemus hostem! Itaque cavete periculum, tutamini patriam. Opibus urbis nolite confidere. Fiduciam, quae nimia vobis est, deponite. Neminem credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis. Mementote rem publicam in extremo discrimine quondam fuisse!» Statimque sumptum est Punicum bellum tertium, quo Carthago deleta est.

.....

Nec magis vituperandus est proditor patriae quam proditor communis utilitatis, aut communis salutis desertor propter suam utilitatem et salutem. Ex quo fit, ut laudandus is sit, qui pro re publica cadat, quod decet cariores nobis esse patriam quam nosmet ipsos.

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1.α. *Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:*

diem	: την αφαιρετική ενικού
muris	: την αιτιατική πληθυντικού
opibus	: την ονομαστική πληθυντικού
urbis	: τη γενική πληθυντικού
communis salutis	: την αφαιρετική ενικού (μονάδες 2)

Μονάδες 6

- 1.β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω αντωνυμίες:

quae	: την αιτιατική ενικού αριθμού στο ουδέτερο γένος
neminem	: τη γενική ενικού αριθμού στο ίδιο γένος
vos ipsi	: τη δοτική πληθυντικού της συνεκφοράς (μονάδες 2)
is	: την αιτιατική πληθυντικού στο θηλυκό γένος

Μονάδες 5

- 1.γ. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται από τα παρακάτω επίθετα και επιρρήματα:

prope	: τον συγκριτικό βαθμό του επιρρήματος
extremo	: τον θετικό βαθμό του επιθέτου στο ίδιο γένος, στην ίδια πτώση, στον ίδιο αριθμό
magis	: τον υπερθετικό βαθμό του επιρρήματος
cariorem	: τη γενική πληθυντικού του υπερθετικού βαθμού στο ίδιο γένος

Μονάδες 4

- 2.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

dixissent	: το δεύτερο ενικό πρόσωπο στην προστακτική ενεστώτα στην ίδια φωνή
decerptam esse	: το απαρέμφατο μέλλοντα στην ίδια φωνή
cavete	: την αιτιατική του σουπίνου
tutamini	: τη γενική του γερουνδίου
nolite	: το δεύτερο ενικό πρόσωπο στην υποτακτική παρατατικού
fit	: το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο στην υποτακτική παρατατικού
cadat	: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο στην οριστική παρακειμένου στην ίδια φωνή

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

esse : το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο του συντελεσμένου μέλλοντα

Μονάδες 8

2.β. habemus : να γίνει χρονική αντικατάσταση στην υποτακτική, στο πρόσωπο και στη φωνή που βρίσκεται

Μονάδες 5

sumptum est : να γραφούν τα απαρέμφατα ενεστώτα και παρακειμένου στην ενεργητική φωνή

Μονάδες 2

3.α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων και φράσεων:

ante diem, decerptam esse, Carthagine, opibus, vobis, Punicum, utilitatis, cariore, esse (τελευταία σειρά δεύτερου αποσπάσματος).

Μονάδες 9

3.β. ut laudandus is sit (nobis):

Να αντικατασταθεί η δευτερεύουσα πρόταση από την ισοδύναμη εκφορά debeo + απαρέμφατο.

Μονάδες 4

3.γ. quam nosmet ipsos:

Να γράψετε τον β' όρο σύγκρισης με τον άλλο τρόπο.

Μονάδες 2

4.α. Cum omnes recentem esse dixissent:

Να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), τον τρόπο εισαγωγής της (μονάδα 1), να αιτιολογήσετε την έγκλιση (μονάδα 1) και τον χρόνο εκφοράς της (μονάδα 1). Να ξαναγράψετε την πρόταση, αντικαθιστώντας τον cum με τον ubi (μονάδες 2).

Μονάδες 6

qui pro re publica cadat:

Να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1) και να αιτιολογήσετε την έγκλιση εκφοράς της (μονάδες 2).

Μονάδες 3

4.β. Opibus urbis nolite confidere:

Να δηλωθεί η απαγόρευση με τον άλλο τρόπο.

Μονάδες 2

4.γ. Fiduciam, quae nimia vobis est, deponite:

Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο, αφού τον εξαρτήσετε από το *Cato monet eos* (μετατρέποντας την κύρια πρόταση σε δευτερεύουσα).

Μονάδες 4

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε **μόνον** τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα, κατεύθυνση). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας διανεμηθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας σε όλα** τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνον με μπλε ή μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης.**
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10.00 π.μ.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Δ' ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 21 ΜΑΪΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

A. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το παρακάτω κείμενο:

Bello Latino T. Manlius consul nobili genere natus exercitui Romanorum praefuit. Is cum aliquando castris abiret, edixit ut omnes pugna abstinerent. Sed paulo post filius eius castra hostium praeterequitavit et a duce hostium his verbis proelio laccessitus est: «Congrediamur, ut singularis proelii eventu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat».

.....
Qui spem Catilinae mollibus sententiis aluerunt coniurationemque nascentem non credendo confirmaverunt; quorum auctoritatem secuti multi, non solum improbi verum etiam imperiti, si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent.

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1. α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω συνεκφορές:

nobili genere: την ονομαστική και τη γενική του πληθυντικού αριθμού.

his verbis: τη γενική και την αιτιατική του ενικού αριθμού.

Μονάδες 8

- β. Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

<i>consul:</i>	την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού.
<i>exercitui:</i>	τη γενική του ενικού αριθμού.
<i>pugna:</i>	τη γενική του πληθυντικού αριθμού.
<i>virtute:</i>	τη δοτική του ενικού αριθμού.
<i>spem:</i>	την αφαιρετική του ενικού αριθμού.
<i>quorum:</i>	τη δοτική του πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος.
<i>id:</i>	την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος.

Μονάδες 7

- 2.α. Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

<i>praefuit:</i>	το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα.
<i>edixit:</i>	το β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή.
<i>abstinerent:</i>	το γ' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή.
<i>cernatur:</i>	το α' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού στην ίδια φωνή.
<i>confirmaverunt:</i>	το β' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντελικού στην ίδια φωνή.

Μονάδες 10

- β. *credendo:* να γράψετε το απαρέμφατο του ενεστώτα, το απαρέμφατο του παρακειμένου στην ενεργητική φωνή και τα τρία γένη του γερουνδιακού στην ονομαστική του ενικού αριθμού.

Μονάδες 5

- 3.α. Να χαρακτηρίσετε πλήρως τη συντακτική λειτουργία των παρακάτω όρων:

genere, castra, a duce, Catilinae, mollibus, crudeliter.

Μονάδες 12

- β. *Qui coniurationem confirmaverunt :*

να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 3

- 4.α. • *cum aliquando castris abiret*
• *ut singularis proelii eventu cernatur.*

Να αναγνωρίσετε το είδος των παραπάνω προτάσεων (μονάδες 2), τον τρόπο εισαγωγής τους (μονάδες 2) και να αιτιολογήσετε την έγκλιση και τον χρόνο εκφοράς τους (μονάδες 4).

Μονάδες 8

- β. *Bello Latino T. Manlius consul exercitui Romanorum praefuit:*

να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των όρων της παραπάνω πρότασης.

Μονάδες 7

ΟΛΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 8 ΙΟΥΛΙΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

A. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Tandem corvus salutationem didicit et sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit. Audita salutatione Caesar dixit: «Domi satis salutationum talium audio». Tum venit corvo in mentem verborum domini sui: «Oleum et operam perdidi». Ad haec verba Augustus risit emitque avem tanti, quanti nullam adhuc emerat.

Non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit? Quamvis infesto et minaci animo perveneras, cur, cum in conspectu Roma fuit, tibi non succurrit: «intra illa moenia domus ac penates mei sunt, mater coniunx liberique»? Ergo ego nisi peperissem, Roma non oppugnaretur; nisi filium haberem, libera in libera patria mortua essem. Ego nihil iam pati possum nec diu miserrima futura sum: at contra hos, si pergis, aut immatura mors aut longa servitus manet.

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

mentem	: την αιτιατική πληθυντικού.
domini	: την κλητική ενικού.
conspectu	: τη δοτική ενικού.
penates	: τη δοτική πληθυντικού.
moenia	: τη γενική πληθυντικού.
coniunx	: την αφαιρετική ενικού.

Μονάδες 6

β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω αντωνυμίες:

sui	: την αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος.
haec	: τη δοτική πληθυντικού στο θηλυκό γένος.
tibi	: την αφαιρετική ενικού.

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

nihil	: τη δοτική ενικού.
illa	: τη γενική ενικού στο ίδιο γένος.

Μονάδες 5

- γ. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται στα παρακάτω επίθετα και επιρρήματα:

minaci	: τον υπερθετικό βαθμό του επιθέτου, στην ίδια πτώση, στον ίδιο αριθμό και στο ίδιο γένος.
diu	: τον συγκριτικό βαθμό του επιρρήματος.
miserrima	: τον θετικό βαθμό του επιρρήματος.
longa	: τον συγκριτικό βαθμό του επιθέτου, στην αιτιατική ενικού του ουδετέρου γένους.

Μονάδες 4

2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

- α. **dixit** : τη γενική του γερουνδίου.
perdidi : το β' ενικό οριστικής παρακειμένου στην ενεργητική φωνή.
risit : την αφαιρετική του σουπίνου.
perveneras : το β' πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού στην ενεργητική φωνή.
fuit : το γ' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα.
peperissem : το γ' ενικό οριστικής ενεστώτα στην ενεργητική φωνή.
mortua essem: το α' ενικό υποτακτικής ενεστώτα.
possum : το α' πληθυντικό οριστικής παρατατικού.

Μονάδες 8

- β. **oppugnaretur** : να γίνει χρονική αντικατάσταση στη φωνή που βρίσκεται.

Μονάδες 4

- γ. **pati** : να γραφούν α) η μετοχή ενεστώτα, β) το απαρέμφατο μέλλοντα (με υποκείμενο τη λέξη *mater*) και γ) η ονομαστική ενικού του γερουνδιακού στο θηλυκό γένος.

Μονάδες 3

- 3.α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:
cupidus, salutationum, tanti, animo, tibi (το δεύτερο κατά σειρά), **mei, pati, diu.**

Μονάδες 8

- β. **domi:** να αναγνωριστεί συντακτικά ο τύπος (μονάδα 1) και να τον μετατρέψετε έτσι, ώστε να δηλώνει την κίνηση σε τόπο (μονάδες 2).

Μονάδες 3

- γ. **sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit:** να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 4

- 4.α. **audita salutatione:** να μετατραπεί η χρονική μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση η οποία να εισάγεται με τον ιστορικό-διηγηματικό *cum*.

Μονάδες 3

- β. **Domi satis salutationum talium audio:** να μετατραπεί ο ευθύς λόγος σε πλάγιο με εξάρτηση από τη φράση *Caesar dixit*.

Μονάδες 4

- γ. **at contra ... manet:** να γράψετε την υπόθεση και την απόδοση του υποθετικού λόγου (μονάδες 2) και να τον αναγνωρίσετε (μονάδες 2)· να τον μετατρέψετε σε υποθετικό λόγο που να δηλώνει το αντίθετο του πραγματικού για το παρελθόν (μονάδες 4).

Μονάδες 8

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε **μόνον** τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.

3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνον με μπλε ή μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης**.
5. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10.00 π.μ.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ' ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 9 ΙΟΥΛΙΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

A. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το παρακάτω κείμενο:

Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit: nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.

.....

Haec est tyrannorum vita, in qua nulla fides, nulla caritas, nulla fiducia benevolentiae stabilis esse potest: tyrannis omnia semper suspecta atque sollicita sunt; nullus locus amicitiae eis est. Nescio enim quis possit diligere eum, quem metuat, aut eum, a quo se metui putet. Coluntur tamen simulatione dumtaxat ad tempus.

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1. α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω συνεκφορές:

***hoc factum*:** τη δοτική και αιτιατική του πληθυντικού αριθμού.

***nulla fides*:** τη γενική και αφαιρετική του ενικού αριθμού.

Μονάδες 8

- β. Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

<i>qui:</i>	τη δοτική του πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος.
<i>praedam:</i>	τη δοτική του ενικού αριθμού.
<i>civitati:</i>	την ονομαστική του ενικού αριθμού.
<i>nomen:</i>	τη γενική του πληθυντικού αριθμού.
<i>stabilis:</i>	την αφαιρετική του ενικού αριθμού του συγκριτικού βαθμού στο ίδιο γένος.
<i>locus:</i>	την αφαιρετική του πληθυντικού αριθμού.
<i>tempus:</i>	την κλητική του πληθυντικού αριθμού.

Μονάδες 7

- 2.α. Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

<i>recepit:</i>	το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή.
<i>dicitur:</i>	το ίδιο πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού στην ίδια φωνή.
<i>potest:</i>	το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου.
<i>metuat:</i>	το γ' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντελικού στην ίδια φωνή.
<i>putet:</i>	το α' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή.

Μονάδες 10

- β. *dedit:* να γράψετε το απαρέμφατο του παρακειμένου στην ενεργητική φωνή και το γερούνδιο σε όλες τις πτώσεις.

Μονάδες 5

- 3.α. Να χαρακτηρίσετε πλήρως τη συντακτική λειτουργία των παρακάτω όρων:

dictator, civitati, tyrannorum, esse, locus, a quo.

Μονάδες 12

- β. *Camillus aurum recepit:*

να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 3

- 4.α. *quis possit diligere eum:*

να αναγνωρίσετε το είδος της παραπάνω πρότασης (μονάδα 1), τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1), τον τρόπο εισαγωγής της (μονάδα 1) και να αιτιολογήσετε την έγκλιση και τον χρόνο εκφοράς της (μονάδες 2).

Μονάδες 5

- β. *qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam:*

να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των όρων της παραπάνω πρότασης.

Μονάδες 10

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

A. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα:

Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem. Diu operam frustra impendebat; quotiescumque avis non respondebat, sutor dicere solebat «Oleum et operam perdidi». Tandem corvus salutationem didicit et sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit. Audita salutatione Caesar dixit: «Domi satis salutationum talium audio».

.....

Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit: «Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem; et mementote me nec acie vinci nec pecunia corrumpi posse».

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω συνεκφορές:

id exemplum: τη γενική πληθυντικού.

parem salutationem: την γενική ενικού.

magnum pondus: την αφαιρετική ενικού.

Μονάδες 6

- 1.β.** Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

operam: την αφαιρετική ενικού.
avis: τη δοτική πληθυντικού.
risu: την αιτιατική πληθυντικού.
me: τη δοτική ενικού στο ίδιο πρόσωπο.
acie: την ονομαστική πληθυντικού.

Μονάδες 5

- 1.γ.** Να γράψετε τους αντίστοιχους τύπους των άλλων βαθμών στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση:

cupidus, magnum

Μονάδες 4

- 2.α.** Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

incitavit: το γ' ενικό πρόσωπο του Μέλλοντα της οριστικής και το γ' πληθυντικό πρόσωπο του Ενεστώτα της υποτακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

respondebat: το α' ενικό πρόσωπο του Υπερσυντελικού της οριστικής και υποτακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

dicere: το γ' πληθυντικό πρόσωπο του Ενεστώτα της οριστικής και το β' ενικό πρόσωπο του Ενεστώτα της προστακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

audio: το β' πληθυντικό πρόσωπο του Παρατατικού της οριστικής και της υποτακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

posse: το γ' ενικό πρόσωπο του Ενεστώτα της οριστικής και υποτακτικής.

Μονάδες 10

- 2.β. **uteretur:** να γράψετε το απαρέμφατο Ενεστώτα, την αιτιατική του σουπίνου και την αφαιρετική του γερουνδίου (μονάδες 3).

imperare: να γράψετε τη μετοχή του Ενεστώτα στην ονομαστική του ενικού του αρσενικού γένους και το γερουνδιακό στην ονομαστική ενικού του αρσενικού γένους (μονάδες 2).

Μονάδες 5

- 3.α. **ut eo uteretur:** να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δικαιολογήσετε την έγκλιση (μονάδες 2) και τον χρόνο του ρήματος (μονάδες 2).

Μονάδες 5

- 3.β. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

frustra, dicere, salutationum, eo, locupletem.

Μονάδες 10

- 4.α. **narrate:** να μετατρέψετε την προτροπή σε απαγόρευση και με τους δύο τρόπους.

Μονάδες 4

- 4.β. **id exemplum sutorem quendam incitavit:** να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 5

- 4.γ. **cum magnum pondus auri publice missum attulissent:** να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των όρων της παραπάνω πρότασης.

Μονάδες 6

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε **μόνον** τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην μεταφέρετε στο τετράδιο τα κείμενα και τις παρατηρήσεις.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν.
Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνον με μπλε ή μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης.**
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ